Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Observationes empiricae, ordine morborum ex libris et schedis variorum medicorum collectae

https://hdl.handle.net/1874/351581

Emps. n.º 5.

Aevum recens
Scripta varii arg.
No. 402
Lat. VII, pl. 2
No 46
Var 402

Hs.
7 E 46

Vermes. 5.
Vermes putrezum. 17.
Colicus dolor. 25.

Hæmorrhoides. 45.

Ani procidentia. 57.
Hepatis intemperies calida 61.
obstructio. 67.
Scirrhus. 81.

Lienis obstructio. 87.
Scirrhus. 101.

Splenitis 111.

Jcterus. 127.

Anasarca. 141.
Ascites. 147.
Tympanites. 161.

BIBLIOTHEK DES UNIVERSITÄTS

B. Bot. VERMES.

Segg: Tilt:

— Ol. Medicamenta contra Vermes exhibenda semper solutivum quid admixtum habere debent. v. g. Rhabarbar: Tr: Alhand:

// Amara proprietate quadam Vermibus inimica sunt, vel assumpta, vel cum felle alicujus animantis umbilico illita.
Ac postea ad eductionem lingant Mel, et praecipue Mel Rosatum. — Mel quippe Vermibus adversatur, Saccharum vero vermes generat.

— Quercet: pharm: p: 319. &c. habet Pulveres, ad Lumbricos, duos.

— Alius apud V. 583.

— Dr. Schrevel:
Sia Vermibus Cephalalgia oriatur.
℞. Rhabarb:
Spec: Diacarth: ana ℥ß, aut ℈ij.
Aq: Malvae (Portul: vel Viol:) q. s.
fi. Haustus

// pro Pueris minores tabellas praescribit.
℞. Zedoar: ʒij.
Cornu C: ʒß.
Baccar: Lauri, ℈j.
Sacchari Aq: Absinth: dissolv: q. s.

// Pulvis Hypericonis.

// Exterius Stomachum, vel Umbilicum unge, cum Ol: Absinth: Melle, et pulvere Centaurij minoris.

Vitriolum portatile.

q. II. 6. 7. et alijs locis plur: ad caelum tollit Cornu Cervi ustum.

— Dr. Trelcat: pro infantulo Kestermans.

℞. Cornu C. usti ʒiij. pro vi dosibus, dentur in vi chartulis. ita ut quotidie exhibeatur ʒß cum cochleari tenuis Cerevisiae.

// ℞. Vermium antea excret: exsicc: — // de quo v. 116.
et pulverisat:
Rhabarbari
cum Syr: de Absinth: vel de Limon:

— Adv. 777. probat Pulverem Corallinae ad ʒj. plus minus pro aetate et viribus cum potu exhibitum.

— Ex sch: Chouarti.

℞. Pulv: Sem: Portulacae ʒj.
exhibeatur pueris cum lacte, vel Semioribus cum Aq: Still: Paeoniae.

— Ex sch: N. Wouw.

Unguent: ad Vermes cujusdam Scoti Medici

℞. Ol: Laterity ℥iß.
Aloes ʒiijß.
Pulp: Colocynth: ʒiß.
Fellis Taurini ℥j.
Farinae lupinor: ʒj.
Succi Helleb: nigri ʒvi.
Cerae parum, ut fi. Unguent.
pro Ventre

// Pulvis contra Vermes N. Glaudij.

℞. Sem: Santonici,
Rhei electi, ⓐ ℥j.
Absinth: vulg:
Sem: Citrij mund: ⓐ ℥ß.
Rasurae C. Cervi,
Eboris, ⓐ ʒiij.
Masticis ʒj. fi. Pulvis.
sumend: cum Aq: Still: Flor: Persicor:
Dosi pro aetatum, trum, ac region: raoe.

— Ex sch: D. Cl: Ouwerschie.

℞. Ol: Absinth: ℥ß.
Ruthae ʒij.
Juniperi gutt: vi. m.
fi. Liniment:

— post H. de la Coulde.

℞ Sem: Citri.
Contra Vermes.
Brassicae, ⓐ ʒiß.
Cornu C. usti ʒij.
Santonici ʒj.
Rhabarb: (vel Agarici) ʒß.
Pulv: Diamarg: fr: (aut Coral: rubri) ℈j
Sacchari q. s. fi. Pulvis.

Dosis ʒj. mane ante pastum, cum Aqua Portulacae, vel Graminis.

// ℞. Ol: Absinth: Amigd: Amar: ⓐ ℥iß.
Rosar: (si febris adsit) ℥j.
Aloes, Farinae Lupin:
Santonici, ⓐ ʒiß.
Sem: contra ℈iiij.
Aceti ℥ß.
Ceraeq. s. fi. Unguent:

quo ungatur calide ante pastum, mane et vesperi.

// ℞. Farinae Lupin: Aloes, ⓐ ℥ß.
Santonici ʒij. Sem: Contra ʒiij
cum succo Vermicul: et (si febris adsit) cum pauco aceto fi. Cataplasma.

— ex Sch: D. Trelcat:

pro Adultioribus, ℞. Pill: de Hiera simpl: ʒj.
Troch: Alhand: gr: v.
M. fi. pill: vii.

— Ex Offic: van Inghen Ung: ad Vermes.
Dr. Gall.

℞. Aloes Succotr: ℥ß.
Colocynth: ʒij. { ʒiij
Agarici ℈iiij. { ʒiß
Scammon: ℈ij. { ʒj.
Summit: Absinth: P. ij.
redige in Pulverem tenuissimum et
cum Ol: Absinth: s. q.
Ceraeq. Citrinae partes fi. Ung:

— Cognatus N: Wouw, admodum probat seq: Emplastr: D. R: Bontij.

℞. Fellis bubuli ℥ß.
Ol: Sabinae gutt: ij.
Aloes ʒiij.
Colocynth: gr: iiij.
Succi Absinth: q.s. fi. Empl:

Umbilico applicandum forma daleri imperialis aut palmae manus quantitate.

— ℞. Empl: ad Vermes ℥ij.
Aloes ʒiiij.
cum Mellis q.s. extendatur in Corio.

— Ex sib: Mercuri.

℞ Butyri (beurre fraiz) ℥iiij
Sem: contra Vermes.
Absinth:
Aloes Hepat: ⓐ pulver: ʒiß.
Umbilico applicand: fi. Emplastr:

— Ex ore ejusdem.

℞. Mellis Cochlear,
pulv: sem. Zedoar: q.s.
ad formam Electuarij.

Exhibeatur. propter Mellis tenacitatem Vermes se liberare et excernere amarum pulverem nequeunt, ~~quod~~ secus in forma liquida aut pulveris

Vermis.

Ex Sch: de la Couldre.

℞. Aq: Cichorei,
Portulacae, ⓐ ℥iß
incoque Fol: Sennae mund: ʒiij.
Sem: contra ℈ij. in Colatura
infunde Rhabarb: opt: ʒiß.
Rasurae C.C.
Cinnam: ⓐ ℈j.
in forti expressione dissolve
Syr: de Cichor: simpl: ℥ß.
fi. parv: haustus.
sumend: cras mane.

// ℞. Senae mund:
Sem: contra electi, ⓐ ʒij.
Ras: C. Cervi ℈j.
Cinnam: ℈ß.
Stent in infusione Vini rubri, colaturae expressae adde aliqd
Syr: Cich: comp: cum Rheo, vel simpl:
sumatur mane.

// ℞. Hydrargyri ℔ gr: vi.
Cons: Ros: q.s. M.
bene mixta sumantur.

// tum ℞. Ol: Persicor: ℥ij.
Fellis Bovis ℥j.
Ol: Amygd. amar: M.
pro Linimento.

Prof.r Moricius.
℞. Rhei electi ℈iiij. infundantur
in Aq: Portulacae s.q. pro dosi,
adde Sem: Contra ʒß.
Cinnamomi ℈j.
In expressione dissolve
Cathol: ʒij.
Syr: Ros: sol: ʒvi. fi. haustus
sumendus cras mane duab: horis ante jusculum.

// Illinatur regio Ventriculi Ol.m Absinthij.
et applicetur Scutum, ♃.
℞ Carnis Citonior:
Cerati Stomach: ⓐ p. aeq.

Ex Sch: N: Wouw.

℞. Aq: Portulacae ℥ij.
Syr: de Limon: ℥j.
Aq: Cinnam: ℥ß.
Sacchari clarif: ℥ij.
Cornu C. ℔ ʒj. m.e fi. Julebs

// ℞. Cornu C. Praep: ʒiß.
Aq: Portulacae ℥ijß.
Syr: de Limon: ℥ij. m.e
fi. potio.

D.r Chr: Bor, voor 't kindt van mijn
Heer Cloos.

Het kindt sal voor de voormen gebruyckhen
bier dat het ordinaris drinckt, gemenght
met wat druppelen van Olie van Vitriool
tot dat het begindt amper te worden:
En indien het te veel ter stoel gaedt,
salmen daer bij mengen een halff loodt
bereyden hartshoorn, in een mingelen biers.

Men sall mede onder de pap ingeven alle
morghen wat gebrandt en bereyden C.C.
Den buyck en de navel tweemael daegs
smeeren met Olie van Alsem, en Nardij.

Ex Sch: D.r Trilcatij.

In puero ij aut iii annor: ℞. Merc: dulc: gr: iij.
cum Sacchari.
alß // ℞. Merc: dulc: gr: vi.

In puero vi. vii. viii. ix. annor:
℞. Mercurij dulc: gr: xii.
Sacchari tabell: ʒiij. fi. Tabulae.
pro una dosi.

// ℞. Rhab: opt: pulv: ℈j.
Sem: contra Vermes ʒß.
Decti Gallinae ℥ij. m.e

// ℞. Succi Granator: cochlear. j.
vini,
Ol: Olivar: ℔ semi cochlear. m.e
fi. haustus.

// Linimentum,
℞. Ol: Absinth:
Sesamini,
Amygd: amar:
dulc: ⓐ ℥ij.
Ung: Altheæ ℥ij.
Fellis Tauri. ℥j.
Aloes ℥ß.
Colocynth: gr: v̄.
Cornu C. ℔ ℈ß.
Ceræ parum, m.
fi. Liniment.

— Dr. Corn. Schut
℞. Absinth, ruthæ
Abrotoni, Matricar. ⓐ Mß.
pistatis immisce. Sem. Sementinæ ℥j.
formentz Epithemata duo, et
illinantz Ol. Absinth. q. s.

// ℞ Aq. Card. Bened. ℥vi.
Syr. de Citris ℥iß
de Violis ℥j.
Sp. Vitriol gut. iij.

// ℞ Crem. Tartari ℈ij
Corallinæ
Cornu Cervi ℔, ⓐ ℈j.
fi. omn pulvis.

Diligenter in hoc magno ventris inferioris cruciatu attendendum, Colinè is sit, an Rhnum, cum ob viciniam difficulter admodum dignoscatur locus affectus, ipsum etiam Galenum fefellerit hac dijudicatio: assumpto n. ad Nephriticum dolorem pharmaco, ex excretis glaciem referentibus in vitio Colon intestinum esse cognovit. B. 527.

J: et Ol.

Cum Cacochymia adest frigidor: humorum, nocent. calida colliquantia, et in flatus digerentia, si eosdem dissipare n̄ possint, quare talia tum demum danda sunt, cum pauca adest materia.

// Ad praeservationem a Colica passione, venter tegatz pelle Leporis: saepiusqz Galerita elixa vel assata comedatz.

// ℞ Cepae albae dimidium, contunde cum Ol: Chamomel: fi. Cataplasma applicandum calide ventri. (umbilico.)

// ℞. Milij ustulati P. iiij.
Orobi
Furfuris macri, ā Mj.
Fl: Chamomel:
Summit: Anethi, ā Pj.
Sem: Cumini,
Cari, ā ℥ij.
Baccar: Lauri ℥iij.
Castorij ℥ß. M.
fi. s. a. Sacculi duo interbastati, ea magnitudine, qua totum ventrem cōplectantz, q calefacti vicissim admoveantz.

// ℞. Ol: Anethin: decoquatz cum Cumino, eoqz venter foveatz.

// ℞. Ol: Sem: Lini. — de Althea. ā ℥iij.
Decti Vini albi cum Cepis q. s. ut fi. Clyster.

// ℞. Mannae electae ℥iß.
Ol: Amygd: dulc: ℥iß.
Vini Malvatici ℥iiij. M. fi. haustus.

// Cum est a solo flatu ℞. Spir: Vini,
Nitri, ā ℈ß.
detz cum Aq: frigida vel tepida.

// Ubi vacuatio facta fuerit. Sorbeat saepe jusculum, in quo decoquatz Malva et Anethum, factaqz deinde expressione addatz Butyrum ——.

— Joh: Domaes verclaert verschiede persoones gegeeten te hebben

℞. Methridatij Damocr: ℥j.
cum haustu Vini Calefacti. M.

— Gesner: III. epist: admodum probat

℞. Urinae Puerer:
Olei , fi. Clyster.

— ✝, Credunt etiam Valere Ossicula Capitis Aselli piscis, si N.° VIII pulverisentur, et liquore idoneo imbibantur.

— Pn. p: 56. ~~℞. Oxymel: simpl: ℥iiij~~
In colico dolore a mat. crassa inclusa intra tunicas cum Alvi adstrictione, Aperientia lenientibus et abstergentibus simul miscenda.

℞. Oxymel: simpl:
Ptisanae colatae, ⓐ ℥iiij.
Ol: Camomel: ℥iij. M.
fi. Clyster.

Cavendum ne Oleum nimis calidum infundantur, sic n. novam attractionem causaret.

— Admirabilis facultatis est Ol: Hederae, tum potum tum clysmate infusum. — D. 6.

// Sic ♡ Ol: Ruthae commendat, tum solum clystere infusum, tum umbilico illitum.

— Vulgare olim fuit in Colica flatulenta cucurbitam admodum ignitam Umbilico imponere.

// J: Heurnius vidit in Italia Rusticum, qui digito umbilicum fodiebat, ac sic flatulentae mat. exitum parabat: ob quam adeo felicem curam oes levamen q̄rentes ad ipsum confugiebant. Ol.

— Ex Sch. de la Couldre.

℞. Ol: Anethi, Ruthae,
Resinae ⓐ ℥ij.
Cymini, Baccar: Lauri ⓐ ℥j.
Vitell: Ovor: N.° iiij.
Aq: Vitae, q.s. pro Unguento.

In Sch: D. Trelcat:

Nux muscata mascula (qualis longior est vulgaribus,) lino obducta, & sub cineribus cocta, ac pulverisata cum Vino calido si exhibeatz, potenter ad Colicam et dolorem post partum valet.

Ol. Ad Colicam a Pituita.

℞. Vini Malvatici cochl: j.

Sumatz immediate ante prandium & cœnam ut et interdum post cibum.
Atqz intermedio tempore subinde sumat
Tabulat: Anisi D. 73.
quod constat Sacchari Aq: Cinnam: dissol: ℥iiij.
Ol: Anisi, ℈ß, ad ℈j.

Mr. Reneri,

℞. flaved: seu corticis exterioris malorum aurantiorum semi-cochlear in tenuiss: pulver: redact:
exhibe cum haustu Vini albi.

// ℞. in ees commeks heete wijn,
Ol: Rorismar: gutt: v. vel vi.

// Ol: Hederæ terrestr: utz.

B. 308. HÆMORRHOIS.

B. Aubeyen, Rembeyen,
Speme, Speenaderen, Spenen-vloed.
quo nomine etiam Condylomata Ani in-
digitant. (Aliquando etiam Spene
idem est, q Bronchocele, Hernia gut-
turis, tumor rotundus inter cutem
et asperam arteriam, q Bolium Barb. 82)
Cōter etiam vocantz de Daemen,
voce credo contracta, quasi de Remen
off Rembeyen,

Hæmorrhagia.

Haemorrhoidum inveteratarum sanatio
non raro aut Hydropisin, aut Tabem
aut Mortem parit. Pigr: ch: t. 9.

Totus, quo uxor mea feliciter usa a.° 1646. vide Z. n.° 2. p. 88

I: & H.

Ad Hæmorrhoidas provocandas.

Annulus ex dente Equi marini in digito annulari gestatus provocat Hæmorrhoidas, iisqß fluentibus rubescit.

// Sedeat in Pelle Lupi.

// Purgetz qualibet Septimana ~~Pulv: Diasenæ~~

℞. Pulv: Diasenæ Wieri ℥j.
Mellis Ros: laxativi ℥j.
sumatz ex jusculo, in quo fuerint decoct:
Capillor: ♀, & Scolopendr: ⊕ P. j.

// ℞. Rad: Serpentariæ ℥j.
Mellis clari ℥ij. M. fi. Electuar: s. a.
Dosis matutine tre ℥ß.

// ℞. Millipedum sen: N.o xxx (Pissebeddz.)
immitte vivos Ol: Amygd: dulc: bulliant per horam, deinde colentz, in Colatura dissolvatz Croci ℈j. & applicetz cum Bombace.

// ℞. Caseum Hollandicum Edamensem, conscindantz in tenuia frusta, ejus ℥ß inspergatz prunis, & ægrotus in sede considens fumum excipiat partibus inferioribus.
Hoc egregie siccat, digerit & consumit Hæmorrhoidas. Rudolphus II Imperator hoc restitutus fuit post multa medicamenta frustra usurpata.

// ad Aperiendum. ℞. Cepæ albæ dimid: coque in melle et exprime. Adde farinæ albæ q. s.
Eo frequenter hæmorrhoides illinantur. fi. Unguent:

// ad Siccandum.
℞. Cortic: Ovor: unde pulli exclusi sunt.
Corticis Stipitis Brassicæ ⊕ p. æq:
Calcinentz in pulverem, & misceantz cum Ol: Rosacio in Linimentum.

// Ad eas provocandas. Sedeat patiens in Balneo emolliente; deinde perficiet haemorrhoidas Fol: Lauri, vel fol: Ficus, vel Linteo asperiori in Succo Ceparum et ℥j Aloes madefacto.

// Cum sunt inflāmatae.

℞. Ung: Populei ℥ß.
Opij pistillo calido contusi gr: v.
m. fi. Unguent:

// Cum tument sine Inflammatione.

℞. Salis Ammoniaci ʒß.
dissolvatz in Aq: Vitae ℥ß.
in eo tepefacto intinctum linteum applicetz.

// Sistens Haemorrhoidas nimium fluentes.

℞. Cinerem combusti Bufonis, aut Ranae, insperge. Mire etiam dolores sedabit.

// Si nimium ruunt

Supprime aliquo Strepto ex Colcothare, v. megmate sive fecibus relictis ex Q, cum totum Oleum, omnisque acrimonia extracta est; quod etiam Caput mortuum vocant, quo Gossypium tingatz, et applicetz.

// Ad Condylomata, aut Haemorrhoidas siccand:

℞. Cineres Suberis usti, Distempera cum Ol: Myrtillor:, aut Pinguedine Rupicapraeae, ex ejus lumbis desumptae. Hoc crebro illinatz.

// ad Siccandum efficacissimum est

Oleum de Plumbo. —— quod etiam Rhagades in papillis mammillarum optime consolidat.

—— Mr. Jacob. te Leyden, habebat ad Haemorrhoidas Oleum de Lateribus.

quod an illud Cordi sit penetrativum et resolutivum, dubito. ♡. 209.

— Ex Sch: Dom.ⁱ de Thienhoven, ex Prescriptione D. Schrevelij. ℞. Een Col off twee wit man cop- saedt.
Malva (off Keeges-cruyd.)
Viole-Bladen.
Rad: Altheæ (off Zeemt-wortel)
Roode Roosen, Lotouw, ⓐ Mj.
Fl: Camomil:
Meliloti, ⓐ P.j.

Koockt ze t'samen met zaeff water en wijn, ende met ~~zet~~ de Daamen zien over gesetten.

// D.ʳ Ch: Bor. ℞. Vitell: Ovi N.º j.
Ung: Populei,
Aq: Rosar:
Ol: Hyosquiami,
Pulv: albi Boli, ⓐ ℥ß.
M.º Exacte, et fi. Linimentum.

— Ex Sch: D.ʳ Ouwerschie.
℞. Croci ℈ß.
Opij Aq: Plantag: dissol:
Ung: Ros:
Populei, ⓐ ℥ß.
Ol: Papav:
Hyoscyami, ⓐ ʒij. M.º

// ℞. Ung: Ros: ℥j.
Vitel: Ovi N.º j.
Opij Theb: ʒij.
Caphuræ ʒj. M.º s.a.

// ad Hæmorrhoidas cæcas. ℞. Rad: Altheæ.
quam coctam et pistatam applica.

— Hæmorrhoid: cura. Lf. p: 499.

— Ad sistend: Hæmorrh: potenter valent
Pulvis. et
Emplastr: Hæmastatic: .... D. 80. 81.

ex sch: N. Wouw. pro Mons.r Panhuysen.

℞. Vitelli Ovi N.o j.
Terebinth: Venetae,
Sem: Cydonior: ⓐ ʒß.
Rosar: pulv: Pß.
Ol: Ovor: q. s. fi. Unguent.

// Sequens vero reliquis praeferendum affirmat.

℞. Ung: Ros: ℔ß. — — ℥ß. — ʒiij.
de Althea,
albi camphor: ⓐ ℥iiij. — ʒij.
Pulv: Aloes lotae ℥ij. — — ʒj.
Mastichis ℥j. — — ʒß.
Lithargyrij ℥iij. — — ʒiß.
Olibani ℥iß. — — ℈ij. gr. vi.
Opij loco Croci ʒiß. — gr. vi.
Myrrhae ʒvi. — ℈j. gr. iij.
Boli veri ℥j. — — ʒß.
M.o fi. Unguent.

// ℞. Ung: praedicti ʒij.
Sevi Hircini,
Cerae novae, ⓐ ℥ß. M.o
indatz charta madida in forma suppositorij.

ex sch: D.r Trelcatij.

Sumitur testas Ostreorum, urantz in igne donec candescant instar nivis, candidissimae ex his in pulverem impalpabilem servandum ad usum.

℞. Testas Ostrear: (vel Conchular:) combustas redige in pulverem subtilis:
ex quo pulvere cum Axung: Gallinae,
Ol: Rapar:
Aq: Plantag: ⓐ q. s.

M.o et fi. Emplastr: extensum in linteo haemorrhoidibus applicetz tum internis tum externis.

// ℞. Conserv: Ros: antiq:
viol: ⓐ ℥ß.
Spec: Diarrh: Abbatis.
Diamarg: frig: ⓐ ʒß.
Troch: de Spodio ʒj.
cum Syr: Cydonior:
Violar: ⓐ q. s. M.o fi. Conditum

// vel ℞. Conserv: Ros: antiq: ℥ß.
Troch: de Carabe
Terra Sigill: ⓐ ℈j.
Thuris,
Balaust: ⓐ ʒß.
//

// Pill: de Cynoglos:
Philonij Rom: ⓐ ℈ij.
Coralli rubri ℔ ʒß.
Syr: Cydoneor: q.s. M.
fi. Conditum.

Ex Sch: A: Lempereur.

℞. Cineres Boraginis, fos insperge & applica, statim sistentz.

// ad Haemorrhoid: recent: Expertissimum,
℞ Ol: Chamomel:
Lilior: albor:
Ung: Populei, M.
et cum linteolo tenuiori in hoc intincto impone relinquendo per diem unum aut alterum.
tum, ℞. Pulv: tectar: Ostreor:
Ol: Rosac: M. ut supra
impone cum linteo saepius renovando.

Ex Sch: de la Couldre.

℞. Pulv: Cortic: Ovor: ustor: ʒiiij.
Axung: Porci sine sale ℥ß.
Succi Apij,
Sempervivi ⓐ ℥j.
incorporentz ōia ad formam Unguenti, quod applicetz parti dolenti.

// ℞. Thuris,
Myrrhae,
Croci,
Opij,
vitelli Ovi N.o j.
Muccilag: Sem: Psyllij
Ol: Rosati q.s. fi. Unguent:

// ℞. Vitellor: Ovor: N.o ij.
Ol: Violar:
Ung: Populeon: ⓐ ℥ß.
addendo Opij ʒß, redigantz in Mortario plumbeo in formam Unguenti.

// ℞. Sem: Lini pulveris: ℥ß.
Mellis q.s. fi. Unguent:
& applicetz.

// ℞. Thapsi Barbati Mj.
Vini rubri q.s. fi. dactro.
ex qua calida recipiatz fumus. tum
℞. Fol: Calendulae q.s.
bulliant cum Ol: coi. ex quo
Oleo ungantur.

// ℞. Succi Solani
Olei, ana cochlear j.
Vitell: Ovi N°. j. M. fi. Unguent.

— Pharm: Augustana p: 261. habet
Ung: ad Haemorrhoid: anodynum,
& inflammationem retundens.

— Affinis meus, cum uxore, aliquando hae-
morrhoide laborans, adhibuit
linteolum probe madefactum in Vino
(rhenano) involutumqz seq: pulveri,
℞. Ciner: fol.or: quercuum
Rad: Cavae, pulv: ana p: aeq:

J. Hagÿ Lustboff f.° 420, b.
Foresti Obsdrv. lib. XXIII. 452.

— .... Sommige nattes doeckjens inden oly onder wt de lamp, ende leggen de selve op de Dames.

— uxor mea felicissᵉ in puerperio usa Cruym van wegge met rosen oly* ende een doyer van een ey tot een papje gemaeckt in een vysell en in cleyne sackjens van dundoeck genayt, ende soo om de daem geleydt.

* oock sommyllen met wat Amādeloly

— Unguent. ex Linaria, tot Boovius gut Salff tegen de Dames

— Aëtius . . . . . Muria aut marina aqua procidentem anum fovere consuevit, et saepissime nullo alio medicamento indiguit.
Φ. XXIII. 1. 441, b.

— Tradunt, inquit Dioscor: II. 209. Anagallidem, quae caeruleum edit florem (Guychelheyl, met bleauwe blomhens, Anagall: Sæminar) procidiam sedem reprimere: quae vero phoeniceum (Guychelheyl met roode blomhens, seu Anagall: marem) illitu evocare. v. et Rdt. 40. a

— R. in Rdt. 210. b. affirmat ad anum procidentem, aut prolapsam reprimendam familiare ee mulieribus sequens suffumigium. Partum. — 30 # Thapsi Barbati flor: et Sem:
Flor: Camomil:
Mastic: (vel Terebinth:)

pro suffumigatione fi. pulv: subtilissimi.

+ φλόμος graec: lat: Verbascum. B. Wollecruydt. Toerschruydt.

imposita mederi stomacho inflammato, ac oculis, scribit Galen:

Fol.a Violar: # valere scribit in hoc affectu Galenus Diosc: , n̄ q̄ adstringendi vim habeant, sed leniendi, et emolliendi, qualia saepe adhibenda sunt ad repressionem, antequam adstringentibus uti liceat, p̄sertim si inflamatio adsit. Rdt. 232, a.

// Idem reducere etiam scribit Herbam inguinalem contusam, et impositam, q̄ Aster atticus, Starre-cruydt dr. Rdt. 425. b.

B. Fabric: III. Opusc: physiol: et med: 2.

Primas tenet Venae-Sectio.

// Matutinis horis saepe assumendae
— Radices Cichoreae.
— Conserva Rosar: Hispanica.
loco Vini, aut alterius potus calidioris
℞. Aq: Cichor: vel Portul:
cum Vino tenuiori, vel Cerevisia.

// Regioni Hepat: seu Hypochondrio dextro
illinatur Ol: Rosat:
Nymph: cum pauca caera.
vel linteum madefactum in
Aq: Cichor:
Aceto Rosar:
Succo Portul:

Balth: Fabric: III. opusc: physiol: & med: 2.

Post venae sectionem, in usum veniant
Crystall: Tartari.
Spiritus Salis.
Spiritus Tartari.
Spiritus Sulphuris.
Limatura Chalybis. q fit hoc modo. quid D. 83.
exhibe cum Syr: Viol: vel alio liquore

HEPATIS OBSTRUCTIO.

HEPATIS SCIRRHUS.

— J: et Ol.

Efficaciter hic prosunt Lumbrici siccati in furno, cum vino albo et Saccharo assumpti.

// Juvat etiam valde Hepar leporinum jusculis additum.

// Oleo incoquants Pisces et Carnes, quod Averrh: Arabibus solemne fuisse scribit: Hoc enim peculiari vi Hepar roborat, aperit ac humectat.

// Rhazes IX ad Almanzor: 63. describit ad ventriculi imbecillitatem quoddam

Electuarium de Scoria ferri.

quod in hoc affectu summae est efficaciae.

// — ℞. Hepar Lupi, coque in Ol: Amygdal: dulc: addendo Rad: Iridis ℥j. Colets, et admisceants Sordium Alvearior: ℥iij.

Styracis,
Bdellij,
Myrrhae,
Ammoniaci, ā ℥iij.
Spicae Celticae,
Scornanthi ā ℥j.

fi. s. a. Liniment:

quo ungatur Hepatis regio, dissolvants autem gummata vino et pauco Aceto. Et quotiescunque fiet inunctio, fi. Unguenti hujus dissolutio cum vino pauco.

// ℞. Butyri cum Decto Malvae abluti ℥iij. Pulv: III Santalor: ℥j. M.

pro Unguento.

B. 319. LIENIS OBSTRUCTIO.

87.

Lienis Scirrhus.

— I: et Al.

℞. Herb: Polygoni,
Urticar: parvar: urent:
Asplenij ⓐ Miß.
Coquantz ex ♯, et applicentz.
Sedant hæc dolorem tumidi et calidi Lienis.

Asplenium ipsum prodest, dectum vero ejus nocet Lieni.

// ℞ Chamædryos Miß.
Rad: Polypodij ℥iß. #
Coquantz in Decto Raparum: Colaturæ ℔iß, admisce Syr: de Pomis ℥ij. m.
fi. Apozema.
bis terve de die sumantz ℥iiij. vel v.

Dioscor: ___ dicit Polypodio, p Lienosos restituat.

// ℞. Ammoniaci ʒj. cum Vini q.s.
fi. Haustus.

// Dectum Tamarisci ex Vino prodest.

// ℞. S: Urticæ ʒß.
Vini albi Gall: ℥iiij.
discutit flatus Lienis.

Sem Urticæ ad ʒj vel ʒß oes flatus præcipue a. eos de qb: multi in Lieni quali summopere discutit. Al.

// Commendatz Vinum Macerationis Limaturæ Chalybis. cujus descriptio D. 87.

Vel sic, ℞. Rad: Asparagi sylvestr:
Altheæ ⓐ ℥ij.
decoqß in ♯ vini, Colentz deinde, et Colaturæ infunde Limat: Chalyb: ℔ß.
fi. insolatio p dies plures, aut maceratio in calidis cineribus p dies duos: tum fi. exsiccatio et subtilissa Chalybis pulverisatio, affusis deinde
Vini Renani ℔iiij.
Aq: Melissæ ℔ij.
Salis Theriacal: ℥ß
Cort: Rad: Cappar: } pulverisat:
Tamarisci }
Herb: Ceterach
Serpylli siccat: ⓐ ʒij.
Croci sinceri ℈j.
fi. quotidiana frequens fortisqß conquassatio et insolatio in phiala vitrea, ac postea seponatz ad usum.
//

// Ex hac mixtura sumantur quotidie jejuno stomacho ℥iiij. mane, atque item a prandio, ac sequatur exercitium.

Lenis etiam per intervalla fi. conveniens purgatio.

// Inter topica ad Scirrhum et duritiem Lienis laudantur Urtica et Cicuta.

℞. Succi ex Urticis parvis urentibus expressi et inspissati,
Emplastri de Meliloto.
Ammoniaci ℔. Scyllit: dissol: ⓐ q. s.
ut fi. s. a. Splenium in aluta (v. Corio albo.)

// ℞. Cicutariae M iiij.
Ammoniaci ℔ ß.
Infundantur ℔. acerrimo per dies viii.
deinde bulliant, donec aceto dissolvantur, postea per linteum rarum fortis fi. expressio.
ac rursum quinquies ebulliant, tandemque adjecta Cera cum Ol: Amygdal: dulc:
fi. Unguent.
Est secretum efficacissi:

Dr. Moerberghii.

℞. Chalybis cum Magdaleone ♃ ♯ ℥iß.
Oculor: Cancri subtilissime pulv: ℥ij.
♀ Vitriolati ℈j.
Specier: diarrhod: Abbatis ℈ij.
Sacchari albissi ℥ij. M. fi. Pulvis.

Sumatur mane hora viii.a digitate unum atque item vesperi hora v.a
Diaeta sit attenuans et aperiens, ex Petrosel: Betonica, etc.

Lienis obstructio.

A: Gaudinus Prof.r Med: Cadem: de Quartanae curatione agens XXIV Octobr: 1620.

Scyrrhus Lienis in quartana saepe contingere solet. Curabitz autem exhibit: Chalybe.

Chalybe. 1. ℞. Clalyb: ℔ ℥j. (Dosis enim ℈j)
Cons: Flor: Malvae,
capill: Vener: ⓐ ℥ij.
fi. Boli. N.o iij.

Decto Chinae // 2 quorum unus exhibeatz, superbibendo sequentes potionem
℞. Rad: Chinae ℥iß.
bulliat in Jure Pulli ad ℥VII.
postea adde Fumariae,
Boragin: utriusqß
Melissae,
Scolopendr: ⓐ Pj.
bulliat ad ℥VI. Coleturqß.

Litu. // 3. Tum illinatz Regio Lienis Butyro insulso, ol: Amygd: dulc:

Suffitu. // 4. Posteaqß foveatz vapore ex Decto emollientis in Lapidem pyritem aut molarem candentem infusione, per tubum excepto in regionem Lienis.

Ceroto // 5. Tum statim imponatz Gummi Ammoniac: in Decto Scolopendr: dissolutum (n̄ vero in Aceto, propter exulcerationes a suffitu ortas) cum pauca Resina, ut fi. Cerotum

B. 320 SPLENITIS.

— J: & Ol.

Exterius applicanda.

℞. Polygonum, tepefac manu calida & applica.

// ℞. Cicutariae Mij.
decoque in ▽ & ⁜ — & applica.

// Acetum acerrimum applicatum prodest.

// ℞. Rad: Mandragorae ℥iß.
Fol: Salicis, Mij.
decoquantur in Ol: Sem: Lini & ⁜
fi. Cataplasma.

B. 322. ICTERUS.

I: et Ol.

℞. Rhabarb: ℥ß.
Curcumae ʒij.

quae pintae cerevisiae, aut decto alicui idoneo immittatz. Inde bibant aegri quotidie loco potus: deobstruit et per urinas purgat.

// ℞. Lumbricor: terrestr: in vino lotor: siccator: et pulverisator: ℥ß
Sacchari albiss: in decto dentis Leon: dissoluti ℥vi. fi. s. a. Tabulae.

sumat mane et vesperi ʒiß. et superingerat dictum Fragariae.
Est hoc secretum cujusdam Monachi, qui inde magnam pecuniam lucrabatz.

— Ex Sch: de la Coudre.

Capilli ægroti usti, cum vino albo sumantur tribus matutinis.

// ℞. Rad: Petrosel: N.° vi.
Fœniculi N.° iij.

mundentur et pistentur in pastam, tum adde lumbricorum in Aq: fontana lotorum N.° xii. simulque pistentur, et misceantur cum Vini albi q.s.

pro iv dosibus matutinis.

// ℞. Cort: Granatorum cum Vino nigro, tribus diebus.

— H. Mohr Germanus pro secreto patrem suum Chirurgum Hamburgensem habere dicebat,

℞. Vers du bois (Zold-wormkruid)
N.° xx. aut plures.

contundantur in mortario, et per linteum tenuissimum exprimatur liquor: qui infundatur Vini albi ℔ j. cum Croci opt: modico. (ad tegendum secretum) sumat singulis matutinis tribus jejunus iv aut v cochlearia.

— Joh.° Domaes, gaff haer soon te drincken Soetemelck met wat kennep-saed, ende an weinich saffraen opgheeoockt.

— 1: et 4.

℞. Succi Becabungæ,
Apij, recens ex herb: viridibus expressi, ⓐ ℥j.
Decti Card: Bened: et Scabiosæ
in Aq: pluvia facti ℥iiij.

Sumat mane et vesperi calide in lecto, et si possit, supersudet.

// Cum Crura intumescunt,
℞. Fol.ª Plantagin: Aquaticæ,
calefacta in Aqua applica.
Aquam evocant — in bullas.

B. 320. ASCITES.

— J: & H.

℞. Spec: Diaturbith cum Rheo ʒiß.
Hierae picrae mellitae ℥j. m.
Sumat alternis diebus, semihora ante cae-
nam vel prandium castaneae quantitatem.

// ℞. Spec: diaturb: cum Rhab: ℈ij ad ℈iiij.
Euphorbij gr: jß ad gr: iij.
macerentur tota nocte in Vini albi Gall: ℥iiij.
mane totum sumatur.

// ℞. Pill: Alephangin: ʒß.
Guttae Gambae exacte cum Vino Gal-
lico contritae gr: ix. ad gr: xiii.
m. fi. Pill: N.o v.
Capiat aeger omnes simul in aurora.
// Sed antecedat usus Apozematis aperientis,
ex Rad: aperientibus, et Radicibus Cichoraceis,
sitque prima corporis regio mundata simili
Apozemate, addito Sem: Carthami ad ℥iß.
Rad: Polypod: q. ℥iß.
Epithymi Mß.
Oxymel: simpl: ℥ij.
ad ℔j Apozematis.

// ℞. Sp: Diacarth: ʒß.
macera totâ nocte in Cyatho Vini albi,
mane bibatur totum.

// ℞. Rad: Esulae (prout apud pharmacolas
veneunt.) ℔ß.
Coquantur in ▽, et despumentur, donec nullam
amplius spumam ejiciant; Effunde ▽ per in-
clinationem ac reserva: infundendo iterum
aliam, quae itidem bulliat ac despumetur, eodemque
modo colligatur: Ac similiter etiam tertio.
Omnis haec Aqua collecta exhaletur ad spissitudinem
Mellis, cui tum superinfundatur Sp: Vini ad super-
eminentiam iii digitorum, et per dies xiv ponatur
ad fornacem vel locum calidum in vase bene
obturato. — Tandem inde extrahe Spiritum,
Cujus dosis ʒj ex sero lactis, aut vino.

// Extrahatur s. a. ex Ranis viridibus Sal,
detur Pisi quantitas in liquore convenienti.

— 14. In Hydrope confirmata, si viscus nul-
num devictum sit, omnem aquam simul
evacuare licet, facta sectione.

Si a. viscus aliquod evictum, aut corruptum sit
repente evacuare non licet, juxta . Aph: . .
sed evacuentur, I° et II°, die ℥iiij. — III°, ℥v. —
IV°, ℥vi. usque ad XII^m diem, quo reliquum.

Paracentesis autem fiet, allevata cute,
IV digitis ad latus alterutrum (dextrum quidem
affecto liene, hepate vero sinistrum)
I° vero deorsum inclinando ab umbilico.

At hoc tempore per aptum tubulum umbi-
lico insertum apposita spongia per intervalla ali-
quot uncias extrahunt, cum et eadem via
naturam saepe id tentasse ac peregisse viderint.

— ex Sch: de la Couldre. ENEMA.

℞. decoct: fol: malvae, parietar: Violar:
mercur: Calament: Origani
pulegij mont:
Sem: Anisi fornic:
flor: camom: melil: anethi

℥xii incoq. fol: Sen: mund:
Soldanellae ⓐ ℥ß.
Gar: ʒj.

in Col.^a dissolve Catholici,
Bened: solut:
Hierae Gal: ⓐ ℥ß.
fl: rutac: ℥iij.
fi. Clyster.

TYMPANITES.

— J: et A.

℞. Theriacam cum Dect. Chamaedr: — aut Rutae.

// ℞. Fl: Chamaemel: decoquantz in jure Galli veteris, et colentz.

// Dectis et Apozematibus addantz Ol: Chamaemel: — aut Anethi.

// Tabulatum Anisi (D. 73.
Ex Sacchari Aq: Cinnam: dissol: ℥iiij.
Ol: Anisi ℈i.
Semel atqß iterum de die sumat ʒj.

// ℞. Auriculas siccatas Cordis Gallinae, contundantz cum Sale et Vino, et exhibeantz.

// Bibat Dectum Anisi, Faeniculi, Cumini.

// ℞. Spec: Diaturbith cum Rhabarb: ℈ij.
Vini Anisati ℥iij. M.
pro haustu.

// Ungatz Venter cum Adipe Ursi, et
// Imponatz Emplastr: de Baccis Lauri.

Ex sch: Meneri.

Si quibus Venter tumeat ex copia venti,

℞. Stercus Pavonis,

quod applica. Alioquin nullo fere alio remedio is tumor sanari potest.

Ex sch: D. Trelc:

℞. Rhabarb: opt: ℈iij.
Turbith,
Agarici,
Croci,
Sem: Nigellae,
Rad: Bryoniae,
Cortic: Cappar:
Tamarisci, ⓐ ℈j.
Diagrid:
Troch: Alhand: ⊖ ℈ß. M.
fi. Nodulus.

Suspendatz in Vino Renano.